

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

Την Πέμπτη, 16 Οκτωβρίου 2025, πραγματοποιήθηκε στην Κωνσταντινούπολη εκδήλωση της Ένωσης Φίλων Ακροπόλεως (ΕΦΑ) για την Ακρόπολη. Η εκδήλωση έγινε με πρωτοβουλία και χορηγία του πρώην Προέδρου της Ένωσης, Πρέσβευς ε.π. κυρίου Γεωργίου Σαββαΐδη. Ο συνδυασμός των επίσημων εγκαινίων του Σισμανογλείου Γενικού Προξενείου της Ελλάδος στην Πόλη με την εκδήλωση της ΕΦΑ, υπό την αιγίδα της ΑΘΠ του Οικουμενικού Πατριάρχου Κ.Κ. Βαρθολομαίου, ήταν μία ευτυχής συγκυρία και εστέφθη από ιδιαίτερη επιτυχία. Παρέστησαν, μεταξύ άλλων, ο Πρόεδρος της Ένωσης, Πρέσβυς κύριος Μιχαήλ Χρήστος Διάμεσης, ο Επίτιμος Πρόεδρος Πρέσβυς ε.π. κύριος Γεώργιος Σαββαΐδης, τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ένωσης, κυρίες Μαρία Ιωαννίδου και Κορνηλία Χατζηασλάνη, εκπρόσωποι της ελληνικής ομογένειας, Ιεράρχες του Θρόνου και πολυπληθές κοινό.

Την εκδήλωση προλόγισε ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη, Πρέσβυς κύριος Κωνσταντίνος Κούτρας. Ακολούθησε η ομιλία της κυρίας Άννας Μαλικούρτη, Αρχαιολόγου και Γενικής Γραμματέως της Ένωσης σχετικά με το Έργο της ΕΦΑ, ενός μη κερδοσκοπικού Σωματείου, το οποίο από την ημερομηνία ιδρύσεώς του (1988) μέχρι σήμερα στηρίζει την έρευνα, την ανάδειξη και την προστασία των μνημείων του Ιερού Βράχου. Κύρια ομιλία της εκδήλωσης ήταν αυτή της Καθηγήτριας και Αντιπροέδρου της Ένωσης, κυρίας Φανής Μαλλούχου-Τυφάνο, η οποία παρουσίασε το βιβλίο της «Από Κάστρο σε Μνημείο. Μεταμορφώσεις της Ακρόπολης από τον 19ο στον 21ο αιώνα», μία μοναδική αφήγηση της ιστορικής και αρχιτεκτονικής πορείας της Ακρόπολης, του σημαντικότερου μνημείου

του ελληνικού πολιτισμού, από την ίδρυση του νεοελληνικού κράτους έως τις μέρες μας.

Στη συνέχεια ο Πρέσβυς ε.π. κύριος Γεώργιος Σαββαΐδης αναφέρθηκε στην ιστορία του Σισμανογλείου Μεγάρου και της οικογένειας Σισμάνογλου, η οποία δώρισε το εν λόγω κτήριο στο Ελληνικό Δημόσιο και της οποίας ο ίδιος είναι απόγονος.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την ομιλία της ΑΘΠ του Οικουμενικού Πατριάρχου Κ.Κ. Βαρθολομαίου και την πραγματοποίηση τελετής αγιασμού των ανα-

καινιστικών έργων από τον Σεβασμιότατο Μητροπολίτη Σαράντα Εκκλησιών κύριο Ανδρέα.

Μετά το πέρας της εκδήλωσης έγινε και η αποκάλυψη αναμνηστικής πλακέτας προς τιμήν του Πρέσβευς ε.π. κυρίου Πάνου Καλογερόπουλου, ως αναγνώριση των ενεργειών του για την ανακαίνιση του Σισμανογλείου Μεγάρου κατά τη διάρκεια της θητείας του ως Γενικού Προξένου στην Πόλη.

Την επόμενη ημέρα τα Μέλη της αντιπροσωπείας της ΕΦΑ είχαν την ευκαιρία να επισκεφθούν το Οικουμενικό Πατριαρχείο, σχολεία και εκκλησίες της Ρωμαϊκής κοινότητας της Πόλης, όπως το Ζωγράφειον Λύκειον, τη Μεγάλη του Γένους Σχολή, τις εκκλη-

σίες της Αγίας Τριάδας και των Εισοδίων της Θεοτόκου Σταυροδρομίου στο Πέραν, την Παναγία τη Μουχλιώτισσα, καθώς και ιστορικά μνημεία της Βασιλεύουσας, όπως την Παναγία των Βλαχερνών, το Τεκφούρ Σαράι, το Επταπύργιο (Γεντί Κουλέ), τον Ιουστινιάνειο ναό των Αγίων Σεργίου και Βάκχου. Επίσης την Αιγυπτιακή Αγορά και τα μουσουλμανικά τεμένη του Ρουστέμ Πασά και του Σουλεϊμάν του Μεγαλοπρεπούς.

Άννα Μαλικούρτη

Αρχαιολόγος, Γενική Γραμματέας της ΕΦΑ

Η Γενική Γραμματέας της ΕΦΑ Άννα Μαλικούρτη

Η Αντιπρόεδρος της ΕΦΑ Φανή Μαλλούχου-Τυφάνο

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

Ομιλία της ΑΘΠ του Οικουμενικού Πατριάρχου Κ.Κ. Βαρθολομαίου

Εντιμότατοι Αδελφοί Ιεράρχαι, Εξοχώτατε Κύριε Πρέσβη, Κύριε Γενικέ Πρόξενε της Ελλάδος εν τη Πόλει, Εξοχώτατοι και φίλτατοι Κύριοι Πρέσβεις, Εντιμολογιότατοι Άρχοντες, Ελλογιμότατοι ομιληταί, ομιλήτρια, καλώς ήλθατε και πάλι. Εκλεκτή ομήγυρις, τέκνα εν Κυρίω, ευλογημένα.

Με πολλήν πνευματικήν τέρψιν ηκούσαμε τους εισηγητάς που ομίλησαν ως έξοχοι ειδήμονες εις τα θέματά των, αλλά και μέσα από την καρδιά τους. Όντως, πώς να χωρέσει η Ακρόπολη των Αθηνών εις μίαν ιστορικήν προσέγγισιν των περιπετειών της, χωρίς να γίνει ο λόγος ποίησης, θαυμασμός και βιωμένη μετοχή της αληθείας, αι οποίαι υπερβαίνουν τα όρια της τετράγωνης λογικής. Και αυτή θαυματουργή βεβαίως, ιδιαιτέρως εις την εποχήν μας. Υπάρχουν όμως διαστάσεις του είναι, τας οποίας δεν δύναται να φθάσει, ούτε καν να ανακαλύψει. Εις μίαν εκ των ομιλιών μας κάποτε, είχομεν αναφέρει τα εξής επί του προκειμένου: δεν υπάρχει μόνον η μετρήσιμος πραγματικότητα. Υπάρχει η διάστασις του βάθους των πραγμάτων. Το μυστήριον, το νόημα, η ομορφιά. Υπάρχει η ελευθερία, που αντιστέκεται εις κάθε προσπάθειαν αντικειμενοποίησης ή «επιστημονικής» προσεγγίσεως του ανθρωπίνου προσώπου. Συνεχίζομεν να αναζητώμεν νόημα ζωής, να θερμόμεθα από την ομορφιά, να αφουγκραζόμεθα την φωνήν του ουρανού.

Η φιλοσοφία εξακολουθεί να στοχάζεται το καθόλου, να τρέφεται από το θαυμάζειν, από τας υπαρξιακάς αντιφάσεις του ανθρωπίνου είναι. Θέλγει η τέχνη, η οποία μεγαλώνει το μυστήριον του κόσμου και αναδεικνύει το κάλλος. Υπάρχει ο θρησκευτικός συγκλονισμός απέναντι στο *mysterium tremendum et fascinans*, η πίστις εις τον προσωπικόν Θεόν, η ου κατασχύνουσα ελπίς και η μακαρία αγάπη. Υπάρχει ο πόθος της αιωνιότητος. Τα θαύματα της επιστήμης δεν εξηφάνισαν τας απορίας της ελευθερίας μας, δεν εγεφύρωσαν το χάσμα μεταξύ ουρανού και γης εντός ημών.

*Η Αυτού Θεσιτάτη Παναγιότης Οικουμενικός Πατριάρχης
Κ.Κ. Βαρθολομαίος*

Όταν επισκεπτόμεθα την Ακρόπολη, δεν μας αποκαλύπτεται τίποτε βαθύ, εάν ανερχόμεθα ως απλοί επισκέπται, με διάθεση τουρίστα. Αλλά μόνον όταν προσεγγίζομεν το μνημείον ως κοινωνοί του θαύματος, της μεταφυσικής, της καλλιτεχνικής εμπνεύσεως, της επιστημονικής γνώσεως, της ιδιοφυίας και της τεχνικής μαεστρίας της αρχιτεκτονικής. Και βεβαίως μιας υπερηφανείας διά το κατόρθωμα της δημοκρατίας, της τότε δημοκρατίας. «Δεν είναι αντικείμενο τα μνημεία της Ακροπόλεως», ελέχθη ήδη αυτό. Είναι φορείς μνήμης και ήθους. Ο Παρθενών, το Ερέχθειον, τα Προπύλαια είναι σύνοψις μίας προσεγγίσεως και κατανοήσεως της ανθρωπίνης υπάρξεως. Της κοινωνίας, της ανθρωπότητος και του κόσμου παντός, εκπεφρασμένη με το μάρμαρον ως γλώσσα φωτός και αληθείας. Αυτά ομιλούν και ο δυνάμενος χωρείν ακούει. Αφουγκράζεται ρήματα ελευθερίας και δικαιοσύνης. Επί 25 περίπου αιώνες τα σμιλεμένα μάρμαρα της Ακροπόλεως λάμπουν υπό το φως του Αττικού ουρανού και αι θαυμασταί κτιριακαί κατασκευαί κοσμούν τον σημαντικότερον λόφον των Αθηνών.

Όλαι αι παρεμβάσεις και αι αλλαγαι κατά την μακράν αυτήν περίοδον επί του βράχου της Ακροπόλεως και περίξ αυτού, συγκροτούν και χαρακτηρίζουν την ιστορίαν και την ταυτότητα του μνημείου, χωρίς όμως εντέλει να αλλοιώσουν το διαχρονικόν μήνυμά του, το πνεύμα του Παρθενώνος. Προκαλεί θλίψη και προβληματισμόν το γεγονός ότι πολλοί εξ ημών, όταν

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

επισκεπτόμεθα την Ακρόπολη, δεν ανακαλύπτομεν το αιώνιον αυτό πνεύμα, την αλήθειαν, όπως έγγραφεν ο μακαριστός Καθηγητής Χρήστος Γιανναράς ότι «όταν οι Έλληνες έχτιζαν τον Παρθενώνα ή την Αγία Σοφιά, όταν σμίλευαν άγαλαμα ή ζωγράφιζαν εικόνα, όταν δραματοουργούσαν την τραγωδία ή την εκκλησιαστική λειτουργία, δεν έψαχναν για το χρήσιμο, έψαχναν για το αληθινό, δηλαδή για το Αθάνατο». Πόσον τυχαίον είναι ότι ο Χρήστος Γιανναράς, αναφέρει μαζί τον Παρθενώνα και την Αγία Σοφιά, τα δύο εξαίρετα και μνημεία και σύμβολα του Γένους μας. Θεωρούμεν ότι αυτά τα δύο θαύματα είναι έκφρασις των υψίστων δυνατοτήτων του ανθρωπίνου πνεύματος, με τον Παρθενώνα να εκπροσωπεί με τον ειδικόν του απαραίμιλλον τρόπον, αυτό που θα αποκτούσε ανυπέβλητη παγκοσμιότητα και οικουμενικότητα μέσα εις το φωτεινόν μεγαλείον της Αγίας Σοφιάς, του σημαντικότερου, ως έχει λεχθεί, μνημείου του βαπτισμένου Ελληνισμού, του κλεισματος απάσης της Οικουμένης.

Κατά τον σπουδαίον θεολόγον του παρελθόντος αιώνος, τον Πατέρα Γεώργιον Φλορόφσκι, «ο λεγόμενος εκχριστιανισμός του Ελληνισμού ενεπλούτισε όχι μόνον τον Χριστιανισμόν αλλά και τον Ελληνισμόν. Απετέλεσε δε και καθοριστικήν τομήν εις την ιστορίαν του πνεύματος. Ο Ελληνισμός προσέλαβε αιώνιο χαρακτήρα στην εκκλησία. Έχει ενσωματωθεί σε αυτήν την δομή της Εκκλησίας ως αιώνια κατηγορία της χριστιανικής υπάρξεως», γράφει ο Φλορόφσκι. Και υπενθυμίζει με έμφαση ότι «η απολογία υπέρ του Ελληνισμού ως αιώνιας κατηγορίας της χριστιανικής υπάρξεως, αναφέρεται εις τον Ελληνισμόν του δόγματος, της λειτουργίας, της εικόνας. Εις το γεγονός ότι το Ευαγγέλιο και η χριστιανική θεολογία άπαξ διά παντός διατυπώθηκαν εξ αρχής με ελληνικές κατηγορίες». Αυτή η δημιουργική συνάντησις και σύνδεσις, η οποία ουδόλως συνετελέσθη άνευ εντάσεων και συγκρούσεων, είναι η ταυτότης του Ελληνισμού, όπου ανήκουν τα περιλαμπρα μάρμαρα των αρχαίων μνημείων και οι Βυζαντινοί Ναοί που κρατούν ανοικτή την Πύλην του Ουρανού.

Περαίνοντας τον λόγον επιθυμούμεν να τονίσωμεν ότι

αυτός ο ενιαίος πολιτισμός, είναι ό,τι τιμαλφέστερον έχει να προσφέρει το Γένος μας ως πρότασιν ζωής εις τον σύγχρονον κόσμον. Αυτήν την τιμίαν παρακαταθήκην οφειλομεν να φυλάσσωμεν ως κόρην οφθαλμού. Να την προβάλλωμεν ως ζωήν ελευθερίας και αληθείας. Και να την μεταδίδωμεν εις την νέαν γενεάν. Η άποψις ότι αυτό το ήθος είναι αδύνατον να βιωθεί εν τω πλαισίω των συγχρόνων πολιτισμικών συνθηκών είναι τελείως ανεργμάτιστος.

Καλωσορίζομεν όλους τους παρόντας εις την ωραιότητα αυτήν σύναξίν μας και συγχαίρομεν τους συντελεστάς αυτής, ευχαριστώντας υμάς κύριε Πρέσβη, Γενικέ Πρόξενε της Ελλάδος ενταύθα, διά την φιλοξενίαν της εκδηλώσεως εις το ιστορικόν Σισμανόγλειον, περί του οποίου ηκούσαμεν μεστάς ομιλίας. Ο Θεός της Αγάπης και της Σοφίας να ευλογεί πάντας υμάς και τους αγαπημένους σας και να τους χαρίζει όλα τα ουράνια αγαθά Του.

Δεν θα ομιλήσω φυσικά για το Σισμανόγλειον, όπως ομίλησα εν ολίγοις για την Ακρόπολη, διότι το Σισμανόγλειον δεν το περιγράφουμε, το ζούμε. Το καμαρώνουμε, το βιώνουμε, όχι μόνον κάθε φορά που φιλοξενούμεθα κάτω από τη φιλόξενη στέγη του, χάρις εις τας εκάστοτε ευγενείς προσκλήσεις των κυρίων Γενικών Προξένων της Ελλάδος, αλλά και όταν το σκεπτόμεθα, όταν βιώνουμε ότι μέσα στην καρδιά, στο κέντρο της Κωνσταντινούπολης, υπάρχει αυτό το σπίτι της Ελλάδος με μνήμες, με μέλλον, με οράματα. Έζησα τα χρόνια της ανασυγκροτήσεώς του, της ανακαινίσεώς του, με τον τότε Γενικό Πρόξενο, τον φίλτατο Πρέσβη ε.τ. κ. Καλογερόπουλο, είχαμε αγαστή συνεργασία για τα θέματα της Εκκλησίας και του Γένους και παρακολουθούσα από το Φανάρι όλες τις εξελίξεις. Ο μακαρίτης ο Χουσεΐν, ήταν, όπως το είπε ο κύριος Καλογερόπουλος, φίλος προσωπικός, όχι μόνον εμού αλλά και πολλών ανθρώπων του Πατριαρχείου. Η σύζυγός του, η Φυλλίς, η Ξανθιώτισσα επίσης πολύ φιλή του Γένους μας και τελικά εγκατασταθείσα εις την Αμερική, εβαπτίσθη και από Φυλλίς έγινε Φωτεινή. Μου έλεγε «Παναγιώτατε, δεν

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

αναπαύομαι όταν πηγαίνω για προσευχή στα τεμένη, έχω έρθει πολλές φορές σε λειτουργίες δικές σας, εκεί αναπαύομαι. Εκεί αισθάνομαι ανάταση». Τελικά στην Αμερική την βάφτισε ο Father Alex. Με τους παρόντες κύριους Πρέσβεις, τον κύριο Σαββαΐδη, τον κύριο Καλογερόπουλο, υμάς Εξοχότατε, είχαμε πάντοτε φιλία και συνεργασία, επί τω κοινώ αγαθώ, όπως λέμε. Και πώς να μην θυμηθώ τον αείμνηστο Στέλιο Μαλικούρη, που είναι εδώ η σύζυγός του Άννα και που ο γιος τους ο Γιάννης, πέρυσι που ήμουν στην Αυστραλία, μάς φιλοξένησε και μαζί θυμηθήκαμε τον αείμνηστο πατέρα του. Έχω λοιπόν πολλές αναμνήσεις από τη συνεργασία μας με τους Γενικούς Προξένους που πέρασαν από εδώ, τους κυρίους Πρέσβεις που υπηρέτησαν στην Άγκυρα και αυτό είναι αυτονόητον, εάν σκεφθεί κανείς ότι Εκκλησία και Πολιτεία πάντοτε

Προσφώνηση του Πρέσβευς ε.τ. Γεωργίου Σαββαΐδη, Επίτιμου Προέδρου της ΕΦΑ

Παναγιώτατε, Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται του Οικουμενικού Θρόνου, Εντιμότητα Κύριε Γενικό Πρόξενο της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη, Αξιότιμε Κύριε Πρόεδρε της Ενώσεως Φίλων Ακροπόλεως των Αθηνών.

Κυρίες και Κύριοι

Με μεγάλη συγκίνηση ξαναβρίσκομαι σήμερα στην Κωνσταντινούπολη, στο Σισμανόγλειο Μέγαρο, στο σπίτι της Ελλάδος στην Πόλη αυτή και στην χώρα των προγόνων μου.

Ο λόγος πολλαπλός: Πρώτον, Παναγιώτατε, για να σας εκφράσω τα αισθήματα σεβασμού και ευγνωμοσύνης, εκ μέρους της οικογένειάς μας, διότι δεχθήκατε να παραστείτε στην σημερινή εκδήλωση της Ενώσεως Φίλων Ακροπόλεως και να την θέσετε υπό την υψηλή αιγίδα σας. Δεύτερον, διότι με την παρουσία σας τιμάτε την Ελλάδα και την πολιτιστική κληρονομιά της, όπως αυτή εκφράζεται διαχρονικά από την δόξα του μνημείου, το οποίο ονομάζεται Ακρόπολη των Αθηνών. Και Τρίτον διότι σήμερα, εδώ στο Σισμα-

νοπορεύθησαν. Έχουμε το ιστορικό παράδειγμα της συναλληλίας από το Βυζάντιο και στους μετέπειτα χρόνους αυτή η συνεργασία, επαναλαμβάνω επί τω κοινώ αγαθώ για το καλό του Γένους μας και της Πίστεώς μας, συνεχίστηκε, συνεχίζεται και σήμερα και συν Θεώ θα συνεχισθεί και εις το μέλλον.

Σας εύχομαι όλα τα καλά του Θεού και χαίρομαι διότι απόψε αναγνωρίζονται επί το επισημότερον οι κόποι του κυρίου Καλογερόπουλου, με τις εκδηλώσεις, τον Αγιασμό, έστω και ετεροχρονισμένα και με την πινακίδα την οποία έμαθα ότι θα αναρτηθεί εις μνημόσυνον αιώνιον.

Να είσθε όλοι καλά.

Ο Επίτιμος Πρόεδρος της ΕΦΑ, Πρέσβης ε.τ. Γ.Σαββαΐδης

νόγλειο Μέγαρο της Κωνσταντινουπόλεως, ιδιοκτησίας του Ελληνικού Κράτους από το έτος 1939, μου δίδεται η μοναδική ευκαιρία να περιγράψω, με λόγο σύντομο και επιγραμματικό, την προσφορά της ευρύτερης οικογένειας Σισμάνογλου και του Οίκου αυτής, στον Ελληνισμό και το γένος μας, τόσο στην Τουρκία, όσο και στην Ελλάδα.

Να διευκρινίσω εξ αρχής ότι η οικογένεια Σισμάνογλου, με καταγωγή από την Άγκυρα και την Καππαδοκία, απετελείτο από δύο κλάδους, δηλαδή των αδελφών Ιωάννου και Προδρόμου Σισμάνογλου.

Ο πρώτος και σημαντικότερος σε πλούτο και προσφορά κλάδος, του Ιωάννου Σισμάνογλου, εξέλιπε το

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

έτος 1951, όταν απεβίωσε στην Αθήνα και ετάφη εδώ στην Κωνσταντινούπολη, στο νεκροταφείο Σισλί, ο τελευταίος υιός του Κωνσταντίνου. Ο δεύτερος κλάδος, του Προδρόμου Σισμάνογλου, μετρά μέχρι σήμερα επτά γενεές απογόνων και η ταπεινότης μου αποτελεί την πέμπτη, από της πλευράς της μητέρας μου, δισεγγονής του Προδρόμου.

Οι κυριότερες δωρεές της ευρύτερης οικογένειας στην Ελλάδα, υπήρξαν η ίδρυση και προικοδότηση λειτουργίας, με την προσφορά ολόκληρης της οικογενειακής περιουσίας, των δύο Σισμανογλείων Νοσοκομείων στην Αθήνα και στην Κομοτηνή, με επίκεντρο τον αγώνα κατά της φυματίωσης, η οποία εθέριζε τότε στην Ελλάδα, η αγορά και δωρεά στο κράτος ενός μεγάλου κτήματος/τσιφλικίου εκτάσεως 2.600 (δύο χιλιάδων εξακοσίων) στρεμμάτων, στην Ν. Καρβάλη του νομού Καβάλας, για την αποκατάσταση ακτημόνων/προσφύγων Γκεβεριωτών της Καππαδοκίας και τέλος η ανέγερση, εντός του οικοπεδικού χώρου του Νοσοκομείου του Ερυθρού Σταυρού στην Αθήνα, του Ι. Ναού της Αγ. Αικατερίνης, εις μνήμην της μητρός των δωρητών Αικατερίνης.

Σημειώνω ότι τα δύο Νοσοκομεία έχουν, από την δεκαετία του 1960, κρατικοποιηθεί και λειτουργούν έκτοτε ως Γενικά Κρατικά Νοσοκομεία, εντεταγμένα στο Εθνικό Σύστημα Υγείας.

Στην Τουρκία η οικογένεια υποστήριξε αρχικά έργα ελληνικής παιδείας. Τα κυριότερα εξ αυτών ήσαν η ίδρυση των εκπαιδευτηρίων στην Άγκυρα (Αρρεναγωγείο και ΠαρθENAγωγείο), καθώς και δωρεές στην Πατριαρχική Μεγάλη του Γένους Σχολή της Κωνσταντινουπόλεως.

Έρχομαι τώρα στο Σισμανόγλειο Μέγαρο της Κωνσταντινουπόλεως, στο οποίο φιλοξενούμεθα σήμερα. Το κτίριο ανηγέρθη στις αρχές του 20ού αιώνας και χρησιμοποιήθηκε επί δεκαετίες ως κατοικία των αδελφών Αναστασίου και Κωνσταντίνου Σισμάνογλου, όταν αυτοί διέμεναν εδώ, δηλαδή μέχρι το έτος 1933, δεδομένου ότι τα επιχειρηματικά τους συμφέροντα τους υποχρέωναν να ζουν για μεγάλα διαστήματα στην Ευρώπη.

Το 1939 ο Κωνσταντίνος Σισμάνογλου το εδώρησε

στο Ελληνικό Κράτος, υπέρ του οποίου και μετεγράφη στο Υποθηκοφυλακείο της συνοικίας του Beyoglu. Σήμερα, εξ όσων γνωρίζω, είναι το μόνο κτίριο ελληνικής ιδιοκτησίας και δη επίσημης, που υφίσταται επί της οδού Istiklal, δηλαδή της πάλαι ποτέ Μεγάλης Οδού του Πέραν.

Επισημαίνω ότι το Σισμανόγλειο Μέγαρο δεν αποτελεί απλώς την έδρα μιας Ελληνικής Προξενικής Αρχής στο εξωτερικό, αλλά συνιστά ουσιαστικά και συμβολικά, την ποιότητα και την διαχρονικότητα της ελληνικής παρουσίας, στο ιστορικότερο κέντρο του Ελληνισμού εκτός Ελλάδος.

Αφότου λοιπόν το Μέγαρο αποκτήθηκε από το Ελληνικό Δημόσιο, και χωρίς ποτέ να αμφισβητηθεί η ιδιοκτησία του από τις Τουρκικές Αρχές, μεσολάβησαν πολλά και διάφορα. Χρόνια και δεκαετίες εγκατάλειψης, χρόνια μισθωτικής εκμετάλλευσης από διάφορους φορείς, ιδιωτικούς και δημόσιους, τουρκικούς και ξένους, και με μισθώματα που δεν είχαν καμία σχέση με την αξία και την ιστορία του. Αυτά μέχρι την δεκαετία του 1990, οπότε το Ελληνικό Κράτος αποφάσισε, μετά από διάφορες παλινωδίες, να το χρησιμοποιήσει για επίσημους σκοπούς, δηλ. για την στέγαση της εκπροσωπήσεώς του στην Κωνσταντινούπολη, προβαίνοντας στην έξωση των μισθωτών του ισογείου του Μεγάρου.

Όμως η τελευταία αυτή απόφαση αμφισβητήθηκε επισήμως και στην πράξη οδηγήσαμε στα τουρκικά δικαστήρια για την έξωση των μισθωτών. Δυστυχώς όμως και εκεί τα πράγματα δεν είχαν αίσια τροπή. Κατόπιν αυτού και χωρίς να υπεισέρχομαι σε λεπτομέρειες, για προφανείς λόγους, το θέμα λύθηκε νομοθετικά στην Ελλάδα με την ψήφιση νόμου περί αμοιβαιότητας για την απόκτηση, χρήση και συντήρηση ακινήτων ιδιοκτησιών που ανήκουν σε τρίτα κράτη, εκτός Ευρωπαϊκής Ενώσεως, και χρησιμοποιούνται για τους επίσημους σκοπούς τους.

Μετά την εξέλιξη αυτή και μόνον, επηκολούθησε εποικοδομητική συνεννόηση με την τουρκική πλευρά, πάντοτε στην βάση αυστηράς αμοιβαιότητας, η οποία και κατέληξε σε επιτυχές αποτέλεσμα, όχι μόνο για το Σισμανόγλειο, αλλά για το σύνολο των ιδιοκτησιών

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

των δύο κρατών, που χρησιμοποιούνται για επίσημους σκοπούς στις αντίστοιχες χώρες.

Είχα ουσιαστική προσωπική συμμετοχή σε όλες αυτές τις διεργασίες, που διήρκεσαν επί μία δεκαετία (1993-2003), υπό διπλή ιδιότητα, δηλαδή του Διευθυντού Τουρκίας-Κύπρου και αργότερα του Γενικού Γραμματέως του Ελληνικού ΥΠΕΞ. Θέλω στο σημείο αυτό να επισημάνω και να επαινέσω επίσης την συμβολή του τότε Γενικού Προξένου Κωνσταντινουπόλεως και σήμερα Πρέσβη ε.τ. κ. Π. Καλογερόπουλου, στην τελική φάση της διαδικασίας που απαιτήθηκε, για την εκ βάθρων ανακαίνιση και εγκατάσταση του Γενικού Προξενείου, στο Σισμανόγλειο Μέγαρο από το έτος 2003 και εφεξής.

Περαίνοντας, ας μου επιτραπεί για καθαρά συναισθηματικούς λόγους, να επισημάνω δύο πράγματα: Πρώτον ότι το Σισμανόγλειο Μέγαρο, μέσω της αξιοποίησής του, κατά τον τρόπο που προεξέθεσα, απο-

τελεί σήμερα το κτιριακό και λειτουργικό κόσμημα της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη και, Δεύτερον ότι η προσφορά της Οικογενείας Σισμανόγλου, ως εθνικών ευεργετών, τόσο στην Ελλάδα, όσο και στην Τουρκία, έχει ίσως μία μοναδική ιδιαιτερότητα:

Συνδυάζει δηλαδή εθνική προσφορά μιας επιφανούς οικογένειας ομογενών, τόσο στην πατρίδα καταγωγής τους, όσο και στην νέα τους πατρίδα. Προσωπικά δεν γνωρίζω άλλη παρόμοια περίπτωση αναλόγου μεγέθους και σημασίας.

Το έργο τους παραμένει πάντοτε ζωντανό και επίκαιρο, κυρίως όμως εθνικά επωφελές και για τις δύο χώρες, Ελλάδα και Τουρκία.

Οι φωτογραφίες των ομιλητών είναι από το Αρχείο του Γενικού Προξενείου Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη

Η αντιπροσωπεία της ΕΦΑ μπροστά στο Σισμανόγλειο Μέγαρο. Η ελληνική σημαία κυματίζει ξανά στη Μεγάλη Οδό του Πέραν

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Κ.Κ. Βαρθολομαίος με τον Πρόεδρο της ΕΦΑ, Πρέσβη κ. Μ.Χ. Διάμηση. Φωτ. Αρχείο Γενικού Προξενείου Ελλάδος

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΣ ΕΦΑ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΟΞΕΝΕΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

Η Αντιπροσωπεία της ΕΦΑ στο Ζωγράφειον Λύκειον. Από αριστερά: Π. Ρούσος, Μ. Ιωαννίδου-Ρούσου, Φ. Μαλλούχου-Τυφάνο, Γ. Δερμιτζόγλου (Διευθυντής Ζωγραφείου), Κ. Χατζησαλάνη-Μπούρα, Α. Τρικάρδου-Μαλικούρη, Σ. Τυφάνο.

Η αντιπροσωπεία της ΕΦΑ με μαθητές του Ζωγραφείου Γυμνασίου-Λυκείου (αριστερά) και στη Μεγάλη του Γένους Σχολή με τον Διευθυντή της κ. Δ. Ζώτο (δεξιά)

Άποψη από την Τιμητική Εκδήλωση της ΕΦΑ στο Σισμανόγλειο Μέγαρο. Φωτ. Αρχείο Γενικού Προξενείου Ελλάδος

Ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος στην Κωνσταντινούπολη, Πρέσβης Κωνσταντίνος Κούτρας. Φωτ. Αρχείο Γενικού Προξενείου Ελλάδος